

Beschrijving van de geplante rassen

In deze bijlage is gebruik gemaakt van beschrijvingen op <http://library.wur.nl/speccol/fruihof/fruit/>

I. APPELS

Schone van Boskoop

Goudreinette, Belle de Boskoop.

Vermoedelijk een Nederlandsche appel, herkomst niet met zekerheid is vast te stellen. Boom groeit sterk en vooral breed uit. Geschikt voor stamboom en struik. Voldoet op vrijwel elke grond, mits niet te nat en koud.

Bloeitijd vroeg tot middenvroeg. Gelijke bloeiers zijn o.m.: Notarisappel, Groninger Kroon, Present van Engeland.

Gebruikstijd: december - april.

Zeer waardevolle handelsvrucht voor hand, dessert en keuken.

Present van Engeland

Herkomst onbekend. Reeds lang in ons land in cultuur. Wordt in buitenlandse literatuur niet aangetroffen en dus vermoedelijk een inheemse variëteit. Geschikt voor stamboom en struikvorm. Is geschikt voor alle gronden.

Bloeitijd middenvroeg. Gelijke bloeiers o.m. Schone van Boskoop, Groninger Kroon.

Gebruikstijd: december - maart.

Zeer goede hand/winterappel.

Lentse Rode

Herkomst onbekend. Vermoedelijk inheemse variëteit; komt vrij veel voor in de Betuwe, is verder niet verspreid. In West-Friesland komt een gelijke appel voor onder de naam Schager Roode. Is vermoedelijk een en dezelfde variëteit. Geschikt voor stamboom, als struik niet bekend. Geschikt voor alle betere gronden. Bloeitijd vrij laat.

Gebruikstijd: oktober - november.

Handappel.

Sterappel

Rode Reinette, Pomme de Coeur.

Vermoedelijk afkomstig uit Zuid-Limburg. Voor het eerst beschreven in 1830. Komt veel voor in Limburg en Brabant langs de Maas. In de eerste plaats geschikt voor hoogstam, minder geschikt voor struik. Vraagt over het algemeen lichtere, goed droog gelegen grond. Is geschikt voor zavel- en goede zandgronden.

Bloeitijd laat.

Gebruikstijd: oktober-december.

Handappel. Vruchten zitten los aan het hout. Daarom is een beschutte standplaats gewenst. Wordt in de regel tijdig geplukt en buiten uitgelegd voor nakleuring.

Groninger Kroon

Omstreeks 1875 gevonden door S. H. Brouwer te Noordbroek. Geschikt voor stamboom en struik. Groeit op elke grond, zeer geschikt voor lichte gronden.

Bloeitijd middenvroeg tot laat. Gelijke bloeiers o.m.: Present van Engeland, Schone van Boskoop.

Gebruikstijd: september-oktober.

Handappel.

Notarisappel

Gewonnen door notaris J. H. Th. van den Ham te Lunteren omstreeks 1890 en bekend geworden op de tentoonstelling te Lunteren in 1899. Geschikt voor stamboom en struik. Geeft de voorkeur aan de lichtere gronden, ongeschikt voor de zware klei.

Bloeitijd middenvroeg. Gelijke bloeiers o.m.: Schone van Boskoop, Groninger Kroon, Present van Engeland.

Gebruikstijd: oktober-november.

Handappel.

Glorie van Holland

Als zaailing gevonden door Haselbach te Rockanje omstreeks 1880. Geschikt voor struikvorm. Vermoedelijk minder geschikt voor zware, koude gronden.

Bloeitijd midden vroeg. Gelijke bloeiers o.m.: Present van Engeland, Groninger Kroon, Schone van Boskoop.

Gebruikstijd: november – januari.

Handappel. De vrucht is reeds vroeg in de zomer mooi gekleurd en wordt daardoor te vroeg gebruikt. De vrucht is na den oogst eerst hard en zonder geur. Smaak wordt later in de tijd beter.

Bramley's Seedling

Triomphe de Kiel.

Gewonnen door Bramley te Southwell en in den handel gebracht door Merryweather in 1876. Groei van den boom zeer sterk. Groeit in enkele jaren uit tot zeer brede boom. Geschikt voor struikvorm en stamboom. Is geschikt voor elke grond.

Bloeitijd middenvroeg. Gelijke bloeiers o.m.: Present van Engeland, Schone van Boskoop, Groninger Kroon.

Gebruikstijd: december – april.

Is een van onze beste keukenappels. De Bramley is een uitstekende moesappel, welke

zonder koeling de gehele winter kan worden bewaard.

James Grieve

Gewonnen door James Grieve en in de handel gebracht door de firma Dickson te Edinburgh rond 1890, zaailing van Pott's Seedling. Boom groeit goed, steil, later meer breed uit. Vormt open kroon. Geschikt voor struikvorm.

II. PEREN

Saint-Remy

Bellissime d'Hiver.

Herkomst onbekend. Behoort tot de sterkste groeiers bij de peren. Geschikt voor stamboom en struik. Vruchten zitten niet vast aan het hout. Mag niet op de windzijde worden geplant. Geschikt voor elke grond.

Bloeitijd vroeg.

Gebruikstijd: januari-mei.

Een van onze beste stoofperen.

Beurré de Merode

Douenné de Mérode, Doyenné Boussoch, Double Philippe, Dubbele Flip.

Gewonnen door van Mons omstreeks 1800. Geschikt voor stamboom en struikvorm. Groeit op vrijwel elke grond.

Bloeitijd middenvroeg tot laat.

Gebruikstijd: Tweede helft van september.

Behoort niet tot de fijnere tafelperen, doch is zeer bruikbaar.

Maagdenpeer

Oude peer, vermoedelijk van Nederlandsche herkomst. Geschikt voor stamboom. Groeit op goede gronden, op minder goed ontwaterde gronden laat groei te wensen over.

Gebruikstijd: oktober.

Handpeer

Noord-Hollandse Suikerpeer

Herkomst onbekend, vermoedelijk van Nederlandsche oorsprong. Wordt vrij algemeen aangetroffen als hoogstam. Kan op vrijwel alle

Kan veredeld worden op alle onderstammen. Groeit vermoedelijk op elke grond.

Bloeitijd: midden vroeg, april

Gebruikstijd: september-oktober. Niet lang houdbaar.

Handappel: zacht, geelachtig, zachtzuur, zeer saprijk, zeer fijn aroma.

voor vruchtbomen geschikte gronden worden aangeplant.

Bloeitijd vroeg.

Gebruikstijd: augustus.

Handpeer. Kwaliteit van de vrucht is vaak zeer matig.

Juttepeer

Zeer oude peer, vermoedelijk van Nederlandse herkomst. Geschikt voor stamboom en struik. Groeit op elke grond, doch bij voorkeur op goede zavelgrond.

Gebruikstijd: Half september, slecht houdbaar.

Handpeer

Kruidenierspeer

Oomskinderpeer.

Herkomst onbekend, vermoedelijk afkomstig uit Zuid-Holland en verspreid door de fam. Kruidenier, vanwaar de veel voorkomende naam Kruidenierspeer. Wordt in het midden van ons land veel aangetroffen als hoogstam. Kan op alle voor vruchtbomen geschikte grond worden gekweekt, geeft echter de voorkeur aan goede kleigrond.

Gebruikstijd: eind juli, begin augustus.

Handpeer. Rijpt zeer snel en moet in enkele dagen geoogst worden. Behoort tot een der beste variëteiten onder de vroegrijpende peren.

Keutelpeer, ent van 200-jarige boom in Overasselt *Keutelperkes, Köttelperkes*

Kleine stoofpeer voor september.

III. PRUIMEN

Belle de Louvain

Gewonnen door van Mons te Leuven omstreeks 1840. Geschikt voor stamboom en struik. Groeit op vrijwel iedere grond.

Bloeitijd laat.

Gebruikstijd: tweede helft augustus.

Dessertpruim.

Abrikoospruim

Een zeer oude dessertpruim, waarschijnlijk Nederlands uit de 18e eeuw. Sterk groeiende en rijk dragende boom.

Gebruikstijd: Eerste helft september.

Dessertpruim, zacht, wat droog, sappig en aangenaam smakend vruchtvlees. De steen zit los.

Opal

Kweker: Statens Trädgårdsförskökinstitutet, Alnarp, Zweden. Ouderdom 1925. Gewonnen uit een kruising van Early Favourite met Reine Claude d'Oullins.

Bloeitijd: april met veel bloemen. Kwaliteit stuifmeel is goed, is zelffertil.

Gebruikstijd: begin augustus.

De oogst is vroeg en rijk aan vruchten. Een fijne handpruim, maar ook uitermate geschikt voor compote en jam. Het geelgroene vruchtvlees is sappig en heerlijk van smaak.

Eldense Blauwe

Early Rivers.

Gewonnen door Thomas Rivers te Sawbridgeworth omstreeks 1834. Geschikt voor stamboom en struik. Groeit op vrijwel iedere grond.

Bloeitijd: vroeg.

Gebruikstijd: eind juli-begin augustus.

Reine Claude Verte

Zeer oude pruim, waarvan herkomst niet is na te gaan. Komt vrij veel voor in Zuid-Limburg, is verder wel algemeen, doch niet sterk verbreid. Wordt meestal als stamboom gekweekt. Vraagt goede grond.

IV. KERSEN

Dubbele Meikers

De afkomst van deze zeer bekende en in ons land gezochte kers is niet meer te achterhalen. In de Betuwe vindt men hiervan grote boomgaarden met zeer oude bomen. Zelfbestuivend.

Bloeitijd: april-mei

Pluktijd: eind juli, begin augustus.

Varikse Zwarte

Dit Nederlandse ras is rond 1900 ontdekt bij Varik in de Betuwe.

V. MISPELS

Drieduizend jaar geleden werd de mispel al in de omgeving van de Kaspische Zee (Noord-Iran) aangeplant en kwam 700 v.Chr. naar Griekenland en 200 v.Chr. naar Rome. De mispel is door de Romeinen verder verspreid. De mispel werd in de Middeleeuwen vooral in Frankrijk en Duitsland aangeplant en in Nederland in kloostertuinen. De Mispel kwam in Duitsland verwilderd veel voor in de bossen, waardoor men dacht dat de boom daar autochtoon was, hetgeen in de naam germanica nu nog tot uitdrukking komt. De meeste mispels zijn in ons land te vinden in Twente, de Achterhoek, Rijk van Nijmegen en Zuid-Limburg. Het zijn meestal solitaire struiken die in lichte loofbossen of aan bosranden staan. (Bron: Fruit pluktuin)

Bloeitijd: mei-juni.

In Nederland voorkomende rassen zijn: Westerveld, Bredase Reus (*Hollandse reuzenmispel*), Boom en Vrucht, Nottingham.

Bloeitijd vroeg. Gelijke bloeiers o.m.: Early Rivers (Eldense Blauwe).

Gebruikstijd: half augustus.

Reine Claude d'Althann

Gewonnen door Prochaska, tuinman bij Graaf Althann te Swoyschitz Bohemen, in 1867. Geschikt voor stamboom en struik. Verlangt een goeden bodem en bemesting.

Bloeitijd vroeg, gelijke bloeiers o.m. Reine Claude Verte.

Gebruikstijd: eind augustus-begin september.

De Reine Claude d'Althann behoort tot een van onze beste dessertpruimen.

Reine Claude d'Oullins

Vermoedelijk zaailing van Reine Claude, gevonden te Coligny, Frankrijk, in 1860 in den handel gebracht. Geschikt voor stamboom en struik. Groeit op vrijwel iedere grond, vraagt goede bemesting.

Bloeitijd vroeg tot middenvroeg. Gelijke bloeiers o.m.: Reine Claude Verte, Early Rivers. Is zelffertil.

Gebruikstijd: eerste helft van augustus.

Is een van onze beste dessertpruimen.

De boom heeft een bestuiver nodig: Dubbele meikers De Varikse Zwarte groeit op alle voedingrijke, niet te vochtige grond.

Bloeitijd: mei.

Pluktijd: eind juli, begin augustus.

Rheinische Schattenmorelle

Kriek, Zure Kers

Een oud morellenras met zacht zure smaak.

Zelfbestuivend. Groeit ook op minder vruchtbare, maar niet natte grond.

Bloeitijd: april-mei.

Pluktijd: juli.

VI. KWEEPEREN

De kweeper of kweeappel (*Cydonia oblonga*) is een plant uit de rozenfamilie (*Rosaceae*) en is nauw verwant aan de appel, de peer en de lijsterbes. De soort komt oorspronkelijk uit het gebied rondom de Kaspische Zee en de vrucht is algemeen bekend in veel landen, vooral in de zuidelijke landen van Europa en in Japan. De kweeper bloeit in vergelijking met de appel en peer laat, namelijk van mei tot in juni.

De botanische naam is afkomstig van de Minoïsche stad Kydonia, tegenwoordig Chania, die in het noordwesten van het eiland Kreta ligt, waar de boom nog steeds relatief veel voorkomt.

Vroeger stond bij veel boerderijen een kweeper. In Nederland wordt deze vrucht weer steeds vaker aangeboden op markten, in groentespeciaalzaken en in toko's.

Kweeperen zijn rauw vrijwel niet te eten door het harde en zure vruchtvlees. Ook komen de looistoffen tannine en fenolen in het vruchtvlees voor. Daarnaast bevat de kweeper veel steencellen, cellen met een harde wand. Kweeperen bevatten veel pectine en 10-14% suiker.

Kweeperen worden verwerkt tot compote, jam, marmelade, gelei, vruchtenpasta (in blokjes lijkend op bonbons), taart, cotignac (vruchtenbrood), vruchtensap, thee, wijn en likeur.

Het woord "marmelade", dat oorspronkelijk kweeperenjam betekent, ontleent zijn betekenis aan de Portugese naam van deze vrucht, marmelo[1].

(Bron: Wikipedia)

Reas Mammot

Peervormig.

Bloeitijd: mei-juni. Zelfbestuivend.

Pluktijd: vanaf oktober.

Gebruikstijd: tot december.

Vranja

Peervormig en geurend.

Bloeitijd: mei-juni. Zelfbestuivend.

Pluktijd: vanaf oktober.

Gebruikstijd: tot december.

Lescovacz

Appelvormig

Bloeitijd: mei-juni. Zelfbestuivend.

Pluktijd: vanaf oktober.

Gebruikstijd: tot december.